

Ο Ορθόδοξος Ησυχασμός - Επίλογος

/ Πεμπτούσια· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

[Συνέχεια προηγούμενου άρθρου: <http://www.pemptousia.gr/2016/06/o-orthodoxos-isichasmos/>]

«Ο προορισμός του ανθρώπου
αφού εγεννήθη εις αυτήν την ζωήν
είναι να βρη τον Θεόν».[120]

Ο Όσιος Γέροντας Ιωσήφ σε μια καθοριστική στιγμή της ζωής του συνειδητοποίησε ότι η ανθρώπινη φύση βρίσκει την πληρότητα της μόνο όταν ενωθεί με τον Θεό. Η διάνοιά του φωτίστηκε και παρ' ότι είχε καταφέρει πολλά υλικά επιτεύγματα στην ζωή του είδε τον εαυτό του «γυμνόν πάσης αρετής». Άρχισε τότε να τον απασχολεί ένα και μόνον. Πως να σωθεί.

Σε παρόμοια κατάσταση βρέθηκε κάποτε και ο Όσιος Αρσένιος. Σ' εκείνον ο Θεός, κατόπιν εντόνου προσευχής, έδωσε την απάντηση: «Φεύγε, σιώπα, ησύχαζε». Αυτή την σωτήρια οδηγία ακολούθησε πιστά και ο Γέροντας Ιωσήφ. Αποσύρθηκε στην έρημο και βίωσε την ιερά ησυχία. Επιδόθηκε σε επίπονους ασκητικούς αγώνες με

μοναδικό στόχο να επαναφέρει τον εαυτό του στον Θεό διά της μετανοίας. Προκειμένου δε να θεραπευθεί τελείως αποδέχθηκε πρόθυμα όλες τις θλίψεις και τους πειρασμούς. Παράλληλα εργαζόταν και τις ευαγγελικές αρετές. Δεν έφθασε όμως στην τελειότητα μόνο μέσω των αρετών, αλλά κυρίως, βιώνοντας μυστικά το μυστήριο του Σταυρού του Χριστού. Ασκήθηκε πάνω από τα μέτρα της ανθρωπίνης φύσεως και έγινε «άγγελος εν σώματι».

Η θεία αγάπη αλλοίωσε και ανακαίνισε όλες τις δυνάμεις της ψυχής του, ασκούμενος καθαρίστηκε, φωτίστηκε και έφθασε στην θέωση, ενώθηκε με τον Θεό και έγινε θεός κατά Χάριν. Έτσι, η ασθενής ανθρώπινη φύση του επανήλθε στην προπρωτική της κατάσταση και απέκτησε ξανά «το αρχαίον κάλλος».

Σήμερα γίνεται πολύς λόγος περί πνευματικής ζωής, λόγος όμως που δεν αλλοιώνει τις καρδιές και τις συνειδήσεις των ανθρώπων γιατί στερείται την εμπειρία της χάριτος. Ο Γέροντας Ιωσήφ με την αγιασμένη εύλαλη σιωπή του καλεί όλους μας να αναζητήσουμε τον Χριστό ακολουθώντας την δοκιμασμένη οδό της ησυχίας ως τρόπο ζωής, ακόμα κι αν ζούμε μέσα στο πλήθος και τον θόρυβο των σημερινών μεγαλουπόλεων. Όπως γράφει: «οπότεν ο άνθρωπος έλθη μέσα του ο Χριστός, και μόνος και με τους πολλούς ησυχάζει, και έχει ειρήνην παντού».[121]

Και, παλαιότερα ο Αββάς Ποιμήν τόνισε την σπουδαιότητα της σιωπής: «Εάν ης σιωπητικός έξεις ανάπαυσιν εν παντί τόπω ου εάν οικήσης».[122]

Αυτό το δρόμο της ησυχίας και της νήψεως κατεξοχήν ακολούθησαν και με πιστότητα εβίωσαν οι αγιασμένοι ασκητές γι' αυτό και πέτυχαν τον σκοπό τους. Διά της ασκητικής οδού, της περισυλλογής και της κατά Θεόν σιωπής καθάρισαν τον νού, την καρδιά και ολόκληρη την ύπαρξή τους. Απέκτησαν αδιάλειπτη μνήμη Θεού (= νοερά προσευχή) και έγιναν θεόπτες όπως ο Προφήτης Μωϋσής.

Μέσα στην σιωπή, που κατά τον Άγιο Ισαάκ τον Σύρο είναι «η γλώσσα του μέλλοντος αιώνας», άκουσαν καθαρά την φωνή του Θεού και την μετέφεραν αυθεντική στους «θέλοντας σωθήναι». Έτσι, και εμείς οι ευτελείς και νήπιοι στην πνευματική ζωή που αγωνιζόμαστε να καθαρίσουμε την καρδιά μας από τα ψυχοφθόρα πάθη μπορούμε να μαθητεύσουμε στα ιερά τους συγγράμματα, να θαυμάσουμε τις κατακτήσεις τους και ανακαινιζόμενοι με έναν ένθεο ζήλο να εντείνουμε τις προσπάθειές μας στην πνευματική ζωή.

Ακόμη, διά μέσου των θεοπτών Αγίων μας μπορούμε με ακρίβεια να γνωρίζουμε το θέλημα του Θεού. Αυτή είναι η μεγάλη προσφορά των ησυχαστών Πατέρων της Εκκλησίας μας. Η νήψις και η νοερά ησυχία, ακριβά αποκτήματα του Ησυχασμού θεραπεύουν τις ψυχές των ταλαιπωρημένων σημερινών ανθρώπων και φωτίζουν το μεγαλείο της Ορθοδοξίας μας. Γι' αυτό και πολύ σωστά έχει ειπωθεί πως δεν νοείται Ορθοδοξία χωρίς Ησυχασμό.

Και σήμερα υπάρχουν πολλοί — οι περισσότεροι άγνωστοι στον κόσμο και πολύ γνωστοί στον Θεό — που συνεχίζουν και εκφράζουν την ησυχαστική Παράδοση της Ορθοδοξίας μας. Η παρουσία τους επαληθεύει το Ευαγγέλιο του Χριστού και καταξιώνει την ανθρώπινη οντότητα. Η προσευχή τους μας ενδυναμώνει στον προσωπικό μας αγώνα, και, ακόμα κι αν δεν τους γνωρίζουμε, ο Πανάγαθος Θεός μας στέλνει ευλογίες δι' αυτών.

Είθε όλοι μας ν' αποκτήσουμε ευαίσθητες ψυχικές κεραίες για να έχουμε την δυνατότητα ν' ακούμε με ευκρίνεια τα σιωπηρά μηνύματά τους. Μιμούμενοι την Σταυροαναστάσιμη πορεία τους να οδηγηθούμε ασφαλώς στην «ποθεινή πατρίδα» μας, στην Εκκλησία των Πρωτοτόκων, στην Άνω Ιερουσαλήμ. Και όπως ο Όσιος Γέροντας Ιωσήφ γράφει: «ούτος ο κόσμος είναι ματαιότατος... μία εξορία του Αδάμ... Και μακάριος εί τις ηξιώθη να εμπορευθή καλώς την εξορίαν αυτήν, να φθάση εις λιμένα της σωτηρίας· ότι μέλλει μετά των Αγίων αιωνίως να χαίρεται, να συμβασιλεύη μετά του Χριστού εις αιώνας τους άπαντας».[123]

Αμήν.

Στον Γέροντα Ιωσήφ

Από νωρίς εβίωσες
τη στέρηση, τη φτώχεια
πόθησες άνετη ζωή
κέρδιζες πλούτη, δόξα.
Μα δεν σε γέμιζαν αυτά
κάτι ποθούσες ξένο
γι' αυτό ήσουνα πάντοτε
σαν άνθος μαραμένο.
Και κάποιο Φως σαν έλαμψε
μέσ' της ψυχής τα βάθη
είδες αλλιώς τα πράγματα
είπες της Χάρης νάρθει.
Αλλοίωση συνέβηκε
τότε στην ύπαρξή σου
πόθησες άλλες ομορφιές
άλλαξε η ζωή σου.
Σαν το ελάφι έτρεξες
στου Άθωνα τα ύψη
ψάχνοντας ζωντανό νερό
τη δίψα σου να σβήσεις.
Κουράστηκες, απόκαμες
στις ερημιές να τρέχεις
Γέροντα άγιο, απλανή

σαν οδηγό να έχεις.
Ήθελες το απόλυτο
τα άκρα εποθούσες
στα θεία τον συμβιβασμό
ποτέ σου δεν μπορούσες.
Και ο Θεός σε άμειψε
μέσα στην ησυχία
και στην ευχή του Ιησού
βρήκες παρηγορία.
Τον ποθεινότατο Χριστό
μέσ' την καρδιά σου είχες
σύνοικο, φίλο, αδελφό
τις μέρες και τις νύχτες.
Με δαίμονες επάλευες
δεν τρόμαζες ποτέ σου,
κι άλλους πολλούς βοήθησες
ουράνιες οι ευχές σου!
Ασκητική παράδοση
που ουρανούς ανοίγει
άφησες για κληρονομιά
στον κόσμο όσο λίγοι.
Μεγάλη δόξα θάχουνε
στον ουρανό μαζί σου

όσοι θα μιμηθούν εδώ
την άγια βιοτή σου.
Ας μη λυγίζουμε λοιπόν
μπροστά στις δυσκολίες
και να στεκόμαστε όρθιοι
σ' όλες τις τρικυμίες.
Κι όταν οι πύλες τ' Ουρανού
ανοίξουν για να μπούμε
να μας προσμένεις Άγιε
κοντά σου να βρεθούμε. Αμήν!

π. Γ. Γεώργιος Τριαντάφυλλος

Ιανουάριος 2007

Συνεχίζεται...

Παραπομπές:

120. Γέρων Ιωσήφ, Επιστ. Β', σελ. 39.

121. Επιστ. ΙΓ', σελ. 99.

122. PG 65, 341 C.

123. Επιστ. ΜΣΤ', σελ. 274.

Πηγή: Πρωτ. Γεωργίου Τριανταφύλλου, Ο Άγιος Γέροντας Ιωσήφ ο Ησυχαστής, Ο Νηπτικός Πατήρ και Διδάσκαλος (Ταπεινή αναφορά στη ζωή και στο έργο του), εκδόσεις Ιερού Ησυχαστηρίου Παναγίας Μυρτιδιωτίσσης Θαψάνων Πάρου